

במדינה

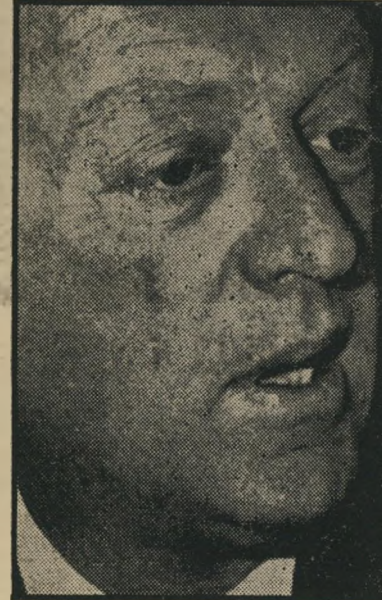
(המסך מעמוד 15)

סביבו בחוגים מסויימים, עלידי פירסום יצירה מסוג זה?

את התשובה על כך ניתן היה אולי למצוא כבר בספר הראשון של הרומן הפוליטי שלו. הסצינה המתוארת בו מתרחשת בשני יריות הרוסית ברמת גן, ביוני 1967, ביום בו ארוו היסלומטים הסובייטיים את הפציר הם כדי לעזוב את הארץ בעיקבות ניתוק היחסים בין ברית-המועצות וישראל.

שני מרגלים רוסיים העובדים בגרירות, משמידים תעודות ומיסמכים, ותוך כדי כך הם עוסקים בחלוקת ציונים-לשבה לשירות הביטחון הישראלי.

עשינו עבודה טובה, אמר הראשון ב"התעוררות". הם ארבו לנו ככלבי-ציד ולא

תעשיין אריאלי

כל שבוע — תמונה בעיתון

הירפו לרגע. בכל זאת, הצלחנו לא פעם להערים עליהם.

... הם לא הירפו ממני לרגע, נזכר השני בקורתיות. הולכתי אותם סחור-סחור בדרכי הארץ.

... אנחנו חוזרים הביתה. תאר לעצמך מה חושבים אלה אשר נסארים אחרינו.

מצבם אומלל, אמר הראשון ללא נימה של הסתתפות בצער. הם שירתו אותנו באמונה והיו צייתנים ויעילים ככל הנדרש. עכשיו יותרו מנותקים סכל קסר והפחד ירחף מעל ראסם יומם ולילה. האדמה נש-מטה מתחת לרגליהם.

הדלת. הראשון הלך והגוף את החלון. מיס... הדלת. הראשון הלך והגוף את החלון. מיס... הדלת. הראשון הלך והגוף את החלון. מיס...

הרופים רועדים מאיבר. אחרי ש- כבר קבע בראשית הרומן שלו עד כמה רעדו הרוסים מהשירות שהקים וניהל איסר הראל, יצר איסר גם תמונה אימתנית של רשתות מרגלים מסועפות שהשאירו אחריהם הרוסים בארץ.

עכשיו המתינו, ידידו ויריביו של איסר כאחד, לפרקים הבאים של סיפורו, כדי ל- גלות בהם שבחים נוספים שמחלקים יצורי עטו הדמויניים לאיסר הראל ולשירות שלו.

עסקים

יתוש ושמו

פירסומת

אריאל אריאלי, מי שנשט לפני שש שנים את מישרתו הציבורית כממונה על הכנסות המדינה במשרד האוצר בתקופה להפוך לח"כ מפא"י (הוא נכשל אחרי שהוצב במקום לא ריאלי), הוא אדם גלובלי.

השבוע גילה בראיון עיתונאי מה הדבר החסר לו מכל מהתקופה בה היה פקיד בכיר: "כשהייתי הממונה על הכנסות ה- מדינה, הוסיפה תמונת כל שבוע בעיתון. זה נכנס לדם כמו יתוש. זה חסר לי, אבל היתוש יצא."

אבל באותו שבוע נראה היה כי היתוש חדר שנית לדמו של אריאלי.

מיקריות מופלאה. רשות השידור (המסך בעמוד 22)

חברת בניין בע"מ, ששמה הורכב מראשי ה- תיבות של שמותיהם — אדגר. חברה זו היתה אמורה לבנות עבור משרד השיכון את רבי-התקומות בבתים וברמת-אביב. זמן קצר אחרי היווסד החברה, נטשו אותה שניים מייסדיה: איתן וגורני. אולם במקומם נכנסו שני שותפים חדשים, ש- ראשי התיבות של שמותיהם הפרטיים ה- אימו להפליא לשם אדגר — אריה צירינג בשביל האליף וגיגי פרס בשביל הגימל. גיגי לא היה עד אז קבלן. אבל הוא הביא עימו לחברה מיטען יקר — קשרים. תוך זמן קצר שגשגה החברה והפכה ל- אחת מחברות הבנייה המצליחות בארץ. אבל המיתון וצמצום הבנייה בשנת 1965 פגעו גם בה. היא התחילה להפסיד. גיגי פרס

הסיכה לכך פשוטה: כולם נמצאים בידי. הדירות שרכשו טרם הועברו בטאבו על שמות רוכשיהן, כיוון שהקרקע עליה הוקף מו הבניינים היתה שייכת לחברת שיכון-ופיתוח הממשלתית, וטרם קבעה בה פר- צלציה. (נושא זה, כיצד קיבל גיגי פרס את האדמות היקרות של שיכון-ופיתוח ב- איזור זה, הוא נושא בפני עצמו, שעוד ידובר בו).

לא תמיד היה גיגי פרס איש כה מצליח וחזק. הסיפור כיצד הגיע אחיו הצעיר של שמעון פרס למעמד זה הוא סיפור הצלחה אופייני לחברה הישראלית.

גיגי פרס צעיר מאחיו שמעון בחמש שנים. כיום הוא בן 42. בניגוד לשמעון, שהוא קארייריסט מטבעו ועוד בגיל צעיר

כל ארבעת גיבורי הפרשה מעורבים בעסקים מיסתוריים של ביטחון ורכש

יצא או לאירופה כדי לחפש שם את מולו. הוא קיווה שקשריו ההדוקים עם גורמים שונים, כמו שגרירי ישראל בכון ובפאריס, הד"ר קמחי בשווייץ ובנק סווייט-ישראל, יסייעו לו לקבל עבודות בנייה בחו"ל עבור החברה. בכך הוא לא הצליח, אבל לעומת זאת הצליח בעסקים אחרים. במשך תקופה מסויימת שהה באיטליה. אחר-כך, כשהס- תמונו סיכויים לחידוש הבנייה בארץ, חזר במטרה להשתלט על חברת אדגר ולהיות הבוס הבלעדי שלה.

תחילה הצליח לסלק בתכנים את בעל ה- מניות העיקרי בחברה. אחר-כך, בשנת 1968, סילק גם שותף נוסף בעל כוח בחברה — את אריה צירינג. הוא עשה זאת בשיטה האופיינית לו, בדרך האלימות הגסה.

יום אחד חזר גיגי מעסקיו המיסטוריים בחו"ל, נכנס למשרדי החברה ודרש ממנהל-החשבונות לראות את ספרי החשבונות. ש- תפו, אריה צירינג, שנכח במקום, ציווה על מנהל-החשבונות שלא לעשות זאת. בין ה- שגויים התפתח ריב קולני, שבסיומו היכה גיגי את צירינג. הוועקה משטרה, אבל גיגי כבר לא היה במקום. צירינג הגיש תלונה על תקיפה.

הפרשה לא הגיעה מעולם לבית-משפט. היא הסתיימה בכך שצירינג מכר את חלקו בשותפות, ירד לקנדה. גיגי פרס נשאר הבוס הכליכול של חברת הבנייה אדגר, כששותפו מוגיס רויטמן הוא חלש אופי, מניה לגיגי לנהל את הצד העסקי והפינוסי של החברה.

קרחון של סירחון

בייתו של גיגי להשתמש באגרופיו לשם הסדרת חשבונות, התגלתה גם ה- שבוע. ביום בו הווארן צ'יהמניצה נגדו, לפי בקשת גרדנר, פגש גיגי בחדר המדרגות של הבית את בנו בן ה-11 של גרדנר. הוא תקף אותו ודחף אותו אל הקיר. יש לו לגיגי שיטות משלו לניהול עסקים. כך, למשל, הוא מחתים ידירים הנכנסים להגורר בדירות שבנייתן טרם הסתיימה, על טפסים לפיהם אין להם כל תביעות נ- ספות נגד החברה. הוא מסביר חתימות אלה כפורמאליות פשוטה. אולם כמה דיירים בקריית-גיגי התנסו נסיון מר בחתימות אלה. אחד שסירב לחתום על טופס כזה היה ה- סופר הנודך ברטוב. כתגמול, סרב גיגי להע- יק לו מפתח לדירה שרכש.

ברטוב השיג מפתח וכנס לגור בדירה. גיגי הגיש נגדו תביעה משפטית, תבע סכום כסף שהגיע לו מברטוב. זה הגיש תביעה נגדו, תבע מגיגי לסיים את השלמת ה- דירה. הריב המשפטי הסתיים בפשרה, לפיה ישלם ברטוב לגיגי את המגיע לו וגיגי ישלים את הדירה. חנוך ברטוב קיים את פסק-הדין. גיגי לא. עד היום הוא מתגאה בכך כי הצליח ללמד את ברטוב לקח.

צד זה — דמותו של גיגי פרס ושיטות פעולתו — הם רק צד אחד לפרשה. יש לה עוד צדדים נוספים, הוהופכים אותה מ- סיכסוך-בעלות רגיל, לפרשה הטומנת בחובה חומרי-פנף העתיד עוד להסעיר את הארץ. העובדה שכל ארבעת הגיבורים העיקריים בפרשה — ליאו גרדנר, גיגי פרס, ג'ו לייז ואליוו סוון — כולם מעורבים בצורה זו או אחרת בטי. גיגי (טילחטטיי נעשעפטן — ביטוי שהיה מקובל בתקופת המנדט לעסקי ביטחון ורכש שהסתיקה יפה להם) יכולה רק לרמוז, כי מה שנתגלה השבוע הוא רק ראש קרחון המוסתר מתחת לפני המים. כאשר ייחשפו חלקים נוספים של קרחון זה, הוא עלול להתגלות כקרחון של סירחון.

החל לסלול דרכו אל השלטון, גיגי הוא טיפוס אוהבי-חיים, המעדיף הנאות חומריות על תהילה או פירסומת. הוא נזהר שלא להצטלם. הפירסומת אומנם אינה מזיקה לו, אבל בתנאי שהיא קשורה באחיו.

גיגי נחשב תמיד לכבשה השחורה ב- משפחה. שמעון ראה את עצמו תמיד אה- ראי לגורל אחיו. כאשר היה שמעון פרס ראש שירותי חיל-הים, זמן קצר אחרי קום המדינה, שירת אחיו בחיל-הים בדרגת סגן. כאשר הפך שמעון פרס לראש משלחת-הקניות של משרד-הביטחון, קיבל גיגי עבו- דה מעניינת ומיסתורית במשרד-הביטחון ב- פאריס, לשם הגיע אחרי שאשתו נפצעה ב- עלותה על מוקש.

ב-1951 שוב היו שני האחים בארץ. או- לם בעוד שמעון התמנה כמישנה למנהל הכללי של משרד-הביטחון, לא היתה לגרשון שום מטרה או מיקצוע. באותה תקופה חיפש משקיע הון יהודי אמריקאי אחר שותפים להקמת חברה לייצור גבישים, שאחד ה- לקוחות שלה אמור היה להיות משרד-ה- ביטחון. השותף נמצא בדמותו של גיגי, או בן 23, שהקשר היחידי שלו עם מכ- שיריקשר היה בתקופת עבודתו בפאריס.

ב-1958 הפך גיגי גבישים ליצרן בוכ- נות, התמנה כמנהל מפעל מוביליה של בעל-ההון היהודי משווייץ, ד"ר מכס קמחי. בעל-הנהלתו של גיגי פרס ניהלה החברה עסקים עם משרד-הביטחון, שסגן-השר שלו באותם ימים היה שמעון פרס. ד"ר קמחי התיישש מלעשות עסקים בארץ וירד חזרה לשווייץ בכעס רב, עוד לפני ששעורייית מוביליה התפוצצה ברעש גדול לפני הבחירות ב-1961 שנת

מכות לשותף

בעקבות השערוריה חלל גיגי-מ- לייצר בוכנות והתחיל להתעסק בקר- קעות. הוא נכנס לשותפות בעסקי פרדסים

ארימות לא-נורמלית

פרקליטו של גיגי פרס, זאב פלפל, איים בליל הפינוי: "כאן תלך אלימות לא נור- מאלית". כשהתמידו אותו על העובדה ש- דיבורים מסוג זה בפי עורך-דין הם בלתי מקובלים — חזר בו מדבריו והכחישם.

עם יהודי בשם בקנרוט, שבעקבות אותה שותפות ירד מהארץ לבלגיה.

אבל בעוד ששותפיו הפסידו, גיגי אף

ים לא הפסיד. בתחילת שנות השישים, א הפך בדרך מזורה מאוד לקבלן. ב-

תם ימים הקימו ארבעה קבלנים רמת-ים — איתן, דובדבני, גורני ורויטמן —

לעכב את הפינוי. כשראו גיגי פרס ואליהו סוון שהזמן פועל לרעתם, ניתנה הוראה לפנות את גרדנר וחפציו במהירות מהדירה. גיגי פרס השתולל וצווח: "אני אשחט אותו עד זנב דם". פרקליטו הצעיר חסר הנסיון זאב פילפל, היה נרגש כמוהו וצעק ב- נוכחות עדים: "כאן תלך אלימות לא נור- מלית".

והאלימות הלא נורמלית אומנם נעשתה. בריוניו של סוון התפרצו לדירה, החלו ל- בצע בה את מלאכת ההרס, לפנות במה- רות את הרהיטים. למזלו של גרדנר הם עוכבו בידי יושב-ראש ההוצאה-לפועל, כש- הוא וחלק מחפציו עויין בדירה. כך הסתיים השלב הראשון של הקרב על הדירה בנצחונם של גרדנר. היה זה אומנם

שמעון סרב להתערב

עסקים וזכויות-דיור רגיל, כמוהו מת- כררים לאלפים בבתי-המשפט. מה שחשוב כאן הוא הצד הציבורי של פרשת הפינוי הבלתי-רגילה — גיוס בריונים למלאכת הרס ושיטות הערמה על בית-המשפט כדי להשיג פינוי בכוח תוך הפחדה ואוימים.

אולם יש בפרשה זו עוד צדדים רבי עניין. החיביים לעיניו את הציבור. אחד מהם היא פנייתו של ליאו גרדנר, בשלבים המוקדמים של הפרשה, אל שר התיקונות שמעון פרס, מכרו ומעבירו משכבר הימים, שיתערב אצל אחיו גיגי כדי שיגייח לו ויפסיק להפעיל נגדו שיטות של אלימות ואוימים. פרס סרב להתערב, אמר כי ב- עניינים הנוגעים לאחיו אין הוא מתערב.

יתכן ושמעון פרס יכול תמיד להצטדק ולטעון: "השומר אחי אנוכי?". אולם אין זו סיבה מספקת כדי להעלים מן הציבור את מעלליו של האיש שהכניס לעולם העסקים בישראל את שיטות המאפיח הידועות לשמצה.

על כל פנים, זאת ניסו לעשות השבוע כמה עיתונים. מלבד היומון הארץ, שדיווח תוך היירות רבה על הפרשה, התעלמו שר העיתונים בישראל בדרך מיסתורית מן ה- אספקטים הציבוריים והפוליטיים שלה. יד- עות אחרונות, שכחבת וצלם שלו נכחו בבית גרדנר בשעה שנעשתה בה ההש- תוללות של הפינוי, ושבאווזיהם הושמעו איומים חמורים, נגד את הסיפור המפורט שהיה בידי. רק אחרי שהופיעה הידיעה ב- הארץ, תימצת אותה ידיעות אחרונות בזה- רות רבה ובהתאפקות.

מערוב הרחיק לכת עוד יותר. רק ביום ראשון השבוע הקדיש לפרשה סיפור, ש- הכיל בעיקר את מעללי הגבורה של גרדנר. בסיפור זה לא נזכרו אף במילה אחת שמו של גיגי פרס ומלאכת ההרס שנעשתה ב- דירת גרדנר.

כי גיגי פרס, אחיו של השר שמעון פרס, הוא איש בעל קשרים רבים ומסועפים, ש- הרבה אנשים במדינה הזאת פוחדים מפניו ושכמה אנשים כבר ירדו מן הארץ בגללו. מי הוא גיגי פרס? מה סוד כוחו ומה הם האמצעים המסוקפים בהם הוא משיג את מטרותיו?

קריית גיגי

יום גיגי פרס הוא מיליונר, בעל-הון ובעל-שם של פטרון. עשרות ה- יתנו להם רבות. רבות רבי הקומות וברכישתה ב- על